

Återrapportering om högspecialiserad vård för behandling av självskadebeteende

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger återrapportering av aktuellt läge gällande högspecialiserad vård för behandling av självskadebeteende till handlingarna.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med en återkoppling av aktuellt läge under hösten 2021.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden gav 2018-09-27 § 162 hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda möjligheterna att inrätta högspecialiserad vård för personer med allvarligt självskadande beteende i Region Skåne. Utredningen med slutsatser presenterades 2019-06-27 § 75 och lades till handlingarna. Hälso- och sjukvårdsdirektören fick i samma ärende i uppdrag att återkomma till nämnden med återkoppling av aktuellt läge under hösten 2020 vilket sker genom detta ärende.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2020-11-13
2. Remissvar södra sjukvårdsregionen 2020-09-30

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

För bakgrund och beskrivning av målgruppen hänvisas till den utredning som presenterades för hälso- och sjukvårdsnämnden 2019-06-27 § 75.

Aktuellt läge i Region Skåne

I Region Skåne får för närvarande cirka 225 patienter dialektisk beteendeterapi, DBT, en psykoterapiform för suicidnära och självskadande patienter med emotionellt instabilt personlighetssyndrom. Cirka 25 patienter får mentaliseringsbaserad terapi, MBT, en insats som har god evidens vid emotionellt instabilt personlighetssyndrom och självskadebeteende av både

suicidal och icke-suicidal karaktär (125 patienter fick DBT 2019). Inom barn- och ungdomspsykiatri har ca 50 patienter i åldern 13-17 år deltagit i en studie där de fått internetförmiddad Emotion Regulation Individual Therapy for Adolescents, ERITA. Cirka 335 patienter har kontrakt om brukarstyrd inläggning, BI, (150 st 2019). Cirka 15 patienter har så allvarlig problematik att vården för närvarande ges i slutenvård under långa perioder (25 st 2019). I dagsläget är cirka 15 personer i målgruppen placerade på behandlingshem där Region Skåne finansierar hela eller delar av kostnaden (15-20 st 2019). Flera av de personer i målgruppen som är aktuella för placeringar på behandlingshem är beviljade stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, utifrån autism- och utvecklingsstörning.

Region Skånes samverkan med föreningen SHEDO fortgår genom det idéburna offentliga partnerskap, IOP, som tecknades 2018. SHEDO bedriver inom ramen för överenskommelsen stödverksamheter, utvecklar professionen som möter målgruppen genom anpassade utbildningsinsatser och medverkar i Region Skånes kvalitets- och utvecklingsarbete inom området.

Utvecklingen går sammanfattningsvis åt rätt håll, fler patienter får evidensbaserad behandling och färre är i behov av långvarig vård och behandling inom slutenvård eller på behandlingshem idag jämfört med för ett år sedan. Det bedöms finnas anledning att fortsätta det kvalitetsutvecklingsarbete som pågår inom förvaltning psykiatri, habilitering och hjälpmedel och som lett till dessa förbättrade resultat.

Aktuellt läge nationellt

Västra Götalandsregionen öppnade hösten 2019 en enhet för behandling av personer med svårt självskadande beteende för landstingets eget behov. Regionen hade planerat tio vårdplatser med hög personaltäthet men beläggningen så här långt har varit lägre än så, primärt betingat av en utmanande bemanningssituation, främst vad gäller sjuksköterskor. Enligt plan kommer avdelningen ha full beläggning vid årsskiftet. Västra Götalandsregionen har ett övergripande avtal med Halland som innebär att hallänningar kan få vård på enheten samt särskilda avtal med Region Värmland och Region Jönköpings län. Region Skåne har hittills inte utnyttjat möjligheten att köpa vård för enstaka patienter.

Region Stockholm har haft planer på att starta en liknande enhet men har avvaktat den pågående utredningen om nationell högspecialiserad vård som beskrivs närmare i stycket nedan.

Nationell högspecialiserad vård av svårbehandlat självskadebeteende

Arbetet kring nationell högspecialiserad vård av svårbehandlat självskadebeteende är i steg 3, vilket innebär att underlag med förslag framtaget av sakkunniggrupp skickats ut på remiss till alla Sveriges regioner. Kommande steg 4-7 är beslut, ansökan, beredning och nämndbeslut. Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutar om vilket eller vilka regioner som beviljas tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård. Steg 8 utgörs av uppföljning och utvärdering.

De fyra regionerna i södra sjukvårdsregionen har 2020-09-30 skickat in ett samordnat remissvar tillsammans med självständiga svar från varje region. Se bilaga.

Region Skåne tillstyrker varken definition eller antal enheter. I remissvaret föreslås tre högspecialiserade konsultationsteam med ett sammanlagt nationellt upptagsområde tillsammans med ett fåtal slutenvårdsplatser för de svårast sjuka. Därtill förespråkas att en utvärdering av den befintliga enheten i Västra Götalandsregionen genomförs innan fler liknande enheter startas.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Ingen särskild uppföljning av detta ärende krävs. Region Skåne följer fortlöpande utvecklingen av arbetet med nationell högspecialiserad vård av svårbehandlat självskadebeteende.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör